
INVENTAIRE ARCHEOLOGIQUE - FICHE N° 3

Op 11 februari 1897 stelde Kanunnik Vanden Gheyn in de rubriek “Beeldhouwwerken - Ruïnes van de Sint-Baafsabdij - XIe eeuw” in het Frans een fiche op over

FRAGMENTEN VAN EEN ROMAANSE DOOPVONT

De overblijfselen van deze doopvont zijn waarschijnlijk deze van de kerk van het H. Kerst die gebouwd werd in de omheining van het St-Baafsdorp en ingewijd werd in 1072.

Ze werden in 1852 ontdekt in de puinen van het Spanjaardskasteel en worden heden bewaard in het *lavacrum* in de ruïnes van de Sint-Baafsabdij.

Van Lokeren in zijn *Histoire de l'abbaye de St-Bavon* denkt dat ze afkomstig zijn van een doopvont met versierde vakken die gedragen werd door een enkele vierkantige of cilindrische zuil. De diameter van de kuip is 90cm. Het bovenste oplegsel is versierd met lofwerk dat ondersteund wordt door engelen. (p.82)

De verticale zijden stellen Adam en Eva voor verleid door de duivel (fig.1) en

1

2

3

4

door God weggejaagd uit het Aards Paradijs (fig. 2); de twee anderen: de Drie Koningen uit het Oosten ontvangen door Herodes (fig.3) en het kind Jezus aanbid-dend (fig.4).

Zowel het maaksel als het kostuum verwijzen naar een onbetwistbaar Byzantijns karakter. Door de onbekwaamheid van de kunstenaar schijnt de ouderdom van deze zonderlinge sculpturen zeer twijfel-achtig. Om hem te bepalen met een zekere waarschijnlijkheid moet men voortgaan op de architecturale details die er op te zien zijn.

Van Lokeren stelde reeds de per-fecte gelijkenis vast van het bouw-

werk dat de basis vormt van het bas-reliëf met deze van de Winchesterkuip.

In dit opzicht dezelfde gelijkenis met de vont van Zedelgem.

Welnu, deze monumenten moeten teruggebracht worden naar de tweede helft van de XIe eeuw.

Zoals M.H. Van Duyse deed opmerken is er ook een analogie te vinden met het decor van de tapisserie van Bayeux uit de tijd van Hastings (1066). De tapisserie, zowel als de doopvont van St-Baafs, vertoont opvallend veel geruit netwerk van steen. Op beide dezelfde reticulering van de dakpannen. Wij menen dus dat deze doopvont behoort tot de Romaanse stijl en niet vroeger moet gesitueerd worden dan het einde van de XIe eeuw.